

RON CASE / KEYSTONE

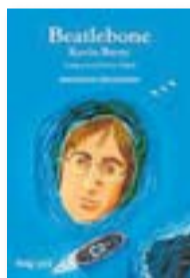
A l'oest d'Irlanda, una illa i un escarabat

JOAQUIM ARMENGOL

Hi ha escriptors que semblen tocats per una mena de vareta màgica i que reforcen la seva professió amb pocs llibres i molts premis. Ara bé, que el talent acompanyi aquesta xamba és tot un altre tema. Tanmateix, algú els ha de guanyar, els premis, oi? Què faria la indústria, si no? Però a Kevin Barry –nascut a Limerick, Irlanda, l'any 1969– de talent no n'hi falta. Tampoc n'hi sobra, si l'hem de jutjar per aquesta novel·la guanyadora del premi Goldsmith, un pre-

mi que basa la seva valoració en l'audàcia creativa de la ficció, que trenca motlles i sap ampliar les possibilitats formals i narratives. És en aquest sentit que *Beatlebone* té interès, per saber si mereix o no un premi Goldsmith.

John Lennon era una icona mundial quan va morir assassinat el 1980, però també un enigma. Sens dubte era el més talentós d'aquells escarabats postkafkians, tan extraordinaris i populars. Segur que alguns ens hem preguntat més d'una vegada què devia passar rere aquelles ulleres petites i rodones tan característiques.

BEATLEBONE
KEVIN BARRY
RAIG VERD
TRADUCCIÓ
DE FERRAN
RÀFOLS GESA
288 PÀG. / 19 €

Kevin Barry sembla que també, però ell, a diferència de nosaltres, n'ha inventat una teoria, una teoria anomenada *Beatlebone*, que parteix d'un fet històric extravagant i capritxós, hi fantasieja i n'estira el fil. Aquest fet històric sorgeix d'una obsessió: la de Lennon per adquirir una illa. Ho va intentar el 1964 quan va voler comprar l'illa de Trinitat i l'illa de Leslo, totes dues a la costa grega, amb la idea de viure-hi tots els Beatles plegats amb les respectives famílies. No va poder ser. Però tres anys més tard aconsegueix el seu propòsit i compra l'illa de Dorinish, a la costa occidental d'Irlanda.

Un illot rocallós i humit que Lennon va visitar poques vegades.

Crònica d'una peregrinació

Beatlebone és la recreació fabulada d'aquest primer viatge a l'illa. Kevin Barry imagina un Lennon de 37 anys, narcisista, prim, exhaust i deprimat, fugint dels paparazzis i la fama, que emprèn una mena de peregrinació cap a la seva illa de Dorinish, de la qual ho ignora tot, amb la finalitat de trobar solitud, reflexionar i deixar sortir tot el dolor que el corseca. Acompanyat pel seu xòfer i guia espiritual Cornelius O'Grady, el viatge teràpia esdevé una mena de catarsi no lliure de dificultats, enmig d'un paratge tan bell com inhòspit. La seva parada al deslloriat i històric Amethyst Hotel, amb els seus personatges penjats i escenes grotesques, no té parangó: Joe el Dolç, la Sue i en Franck, sota l'embruix del doctor Arthur Janov, produeixen moments de gran deliri i vibració literària, gràcies a la seva estranya i cridanera forma de fer teràpia. Cal reconèixer que la novel·la té els seus bons moments, que podrien reconciliar un lector exigent amb la monòdia produïda pels monòlegs interns de Lennon en lluita contra els seus dimonis. Ara bé, l'estil dels diàlegs pot irritar una mica, com la trama tan farcida de meandres i especulacions sobre la vida interior d'un dels déus més sagrats del rock'n'roll. I costa assumir que John Lennon pogués arribar a dir "càgum l'ou" com aquell qui diu "merda".

Independentment de l'afecte personal que tinguem per la figura de Lennon o pels Beatles, *Beatlebone* es pot llegir com una ficció històrica pseudobiogràfica que, de vegades, gravita en una mena de realisme màgic. L'estil facilita una lectura ràpida i còmoda, mèrit d'una prosa cristal·lina, polida i madura. Capítol a part, dels nou que hi ha, és el sisè, que em sembla el més interessant perquè és on Kevin Barry explora el context del mateix llibre i el seu individualisme. Un capítol, però, que trenca el ritme i el flux de la novel·la, i que bé hauria pogut encapçalat el llibre com a introducció. Ara bé, potser llavors ja no parlariem d'un premi Goldsmith, oi? ♦♦

El vitalisme savi de Robert Louis Stevenson

PERE ANTONI PONS

Hi ha escriptors que t'encomanen una energia vital formidable: t'exemplen la curiositat pel món, trenquen la pols a tots els racons de la teva llibertat íntima i t'indueixen a abraçar sense reserves un gojós esperit aventurer. Robert Louis Stevenson (Edimburg, Escòcia, 1850 - Vailima, Upolu, Samoa, 1894) és el paradigma d'aquesta mena d'escriptors. I no tan sols quan es tracta de les seves meravelloses novel·les.

En defensa dels ociosos, ben traduït per Xavier Zambrano i pulcrament editat per Viena Edicions, recull cinc articles que l'autor de *L'illa del tresor* va publicar en diferents revistes entre el 1874 i el 1878.

Són, per tant, obra menor i de joventut. Tanmateix, la prosa atlètica, espontània i neta amb què estan escrits ja és poderosament stevensoniana, igual que ho és la intel·ligència entremaliada i sagaç que l'autor hi desplega.

Reflectir la personalitat

Els cinc textos del volum no tenen res en comú, més enllà de mostrar diferents aspectes –actituds, idees, interessos, temperament– de la personalitat de l'autor. És una personalitat caracteritzada per un vitalisme ple de força i d'innocència. A l'article que dona títol al conjunt, Stevenson ataca la tirania de l'utilitarisme, fa una apologia dels coneixements no pragmàtics i de la importància de cultivar "l'art de viure", i finalment recomana no

EN DEFENSA DELS OCIOSOS
ROBERT LOUIS STEVENSON
VIENA
TRADUCCIÓ DE
XAVIER ZAMBRANO
80 PÀG. / 13 €

desatendre "el deure de ser feliços". Al memorable *Carta a un jove que vol abraçar la carrera artística*, una lectura obligada per als creadors incipients, recorda com de rar i valuós és tenir una vocació, i avisa que aquesta i no cap altra és la qüestió clau. "Si algú estima el conreu d'un ofici, sense cap consideració de fama o fortuna, és que els déus l'han cridat".

El tercer article, *Sobre l'enamorament*, és el més juvenil de tots, però està escrit amb una

gràcia entre sentimental i desenfadada que el fa de molt bon llegir. Del titulat *Vellesa rondinaire i joventut*, se'n pot dir que és una

petita joia massissa com el sentit comú i brillant com l'entusiasme. *Sobre l'encant dels llocs desagradables*, que tanca el llibre, és un enfilall d'impressions i reflexions. Potser és el que té menys entitat literària, però igualment s'hi nota el geni senzill i inexhaurible d'un dels escriptors més fabulosos del segle XIX. ♦♦

